

VEST-AGDER SAU OG GEIT, AVLSUTVALGET

Vest-Agder, høsten 2020.
Publiseres månedsskiftet august/september.

KÅRING AV VÆRLAM I VEST-AGDER HØSTEN 2020.

Det nærmer seg kåringer av årets værlam, og da er det viktig å stille opp med de beste kandidatene fra både bruks- og avlsbesetninger for å bringe de beste genene videre. Kåringene er svært viktige møteplasser for å etterleve godkjent avl og oppnå avlsframgang. Alle oppfordres til å slå opp i Sauekontrollen/Animalia på sine aktuelle kåringskandidater.

P.g.a. koronasituasjonen har Avlsutvalget ikke hatt junimøte i år, men dette informasjonsskrivet har bakgrunn i erfaring/praksis, elektronisk dialog og samtaler.

Kåring 2020 blir annerledes enn før p.g.a. pandemien, siden vi produsenter i førstelinje har et særskilt ansvar for matforsyning sammen med de øvrige aktørene i foredlingen fram til butikkene.

Det er lokallagene som har ansvaret for arrangementene, og de må innrette seg etter de gjeldende reglene fra myndighetene og NSG.

[Klikk her for å se gjeldende publiserte pandemiregler fra NSG og Avlsrådet.](#)

Fra Avlsrådets junimøte 2020:

Vedtak:

Avlsutvalget og styret i det enkelte fylkeslaget beslutter hvordan kåringene skal gjennomføres i fylket, innenfor smittevernrammene som er gitt av myndighetene og styret i NSG.

Fylket må ha en alternativ plan til kåringsssjå med bruk av gardskåring i tilfelle det ikke er mulig å overholde dagens smittevernregler, eller hvis smittevernreglene blir strammet inn igjen til høsten.

VEST-AGDER SAU OG GEIT, AVLSUTVALGET

Her følger mail fra NSG pr. 17. august 2020:

Arrangementer i regi av Norsk Sau og Geit

Vi er i gang igjen etter sommerferien og høstens aktiviteter står for tur. Etter en god utvikling i koronasituasjonen utover våren og sommeren er det igjen usikkerhet omkring den videre utviklingen. Myndighetene omdefinierer risikoland, innfører igjen karantenekrav og kommer fortløpende med nye retningslinjer. Det er ikke noe nå som tilsier ytterligere reduksjoner i de krav og retningslinjer vi hadde før sommeren. Når det gjelder arrangementer i regi av Norsk Sau og Geit vil vi fortsatt presisere at lokal arrangør må innrette arrangementet etter det til enhver tid gjeldende retningslinjer fra myndighetenes side. Avstandskravet på minst 1 meter må overholdes. Tenk smittevern! Bevisst bruk av håndvask er nødvendig (vann og såpe eller håndsprit). Det er også kommet mer klare anbefalinger om bruk av munnbind. Husk å føre oversikt over alle som er innom arrangementet; dette er arrangørens ansvar.

Kåring på sau høsten 2020

Kåringssesongen nærmer seg, og det er viktig å lage instruks for disse arrangementene slik at rutiner er på plass i god tid før sesongen starter. Det må være opp til hvert fylkeslag, sammen med kåringsansvarlige i fylket og lokale arrangører, å ta ansvar for at gode planer er på plass. NSG vil ikke utarbeide felles retningslinjer som skal gjelde for hele landet, til dette er det for store lokale forskjeller i praksis.

Noen viktige momenter som må legges til grunn i utarbeidelsen av kåringsopplegg i år:

- Grunnlaget er myndighetenes til enhver tid fastlagte retningslinjer.
- Det skal være en navngitt person som er ansvarlig for kåringssjået.
- Alle utstillere må være forhåndspåmeldt.
- Det skal kun være nødvendig personell fra arrangøren for å gjennomføre kåringen til stede.
- Fortrinnsvis 1 person fra hver utstillere.

VEST-AGDER SAU OG GEIT, AVLSUTVALGET

- *Arrangementet gjennomføres uten publikum.*
- *Arrangøren skal føre logg (som oppbevares i ettertid) over absolutt alle som har vært til stede til enhver tid. Dvs. navn, kontaktinfo og ankomst/avreise.*
- *Det bør lages et oppsett for at utstillerne kan få angitt oppmøtetid på forhånd, slik at alle ikke er til stede samtidig.*
- *Minst mulig nærkontakt mellom dommer og utstiller.*
- *Godt opplegg for smittevern både for folk og dyr.*
- *Engangstøy, -hansker og -sko som skiftes fortløpende.*
- *Best mulig orden og renhold på plassen.*
- *Hyppig bruk av håndsprit.*
- *Munnbind.*
- *Tenk sikkerhet.*

Vest-Agder:

Hvis pandemien eskalerer igjen, og NSG må anbefale andre løsninger, vil kåringsarrangementene på kort varsel bli erstattet med gårdskåringer.

Avlsutvalgsleder og kåringsansvarlig har oversendt innspill til gjennomføring av den største kåringen i Kvinesdal. De generelle reglene fra NSG og Avlsrådet gjelder alle kåringer.

VEST-AGDER SAU OG GEIT, AVLSUTVALGET

Tidspunkt for kåringer og innmeldingsfrister:

- Vi anbefaler egeninnmelding av kåringskandidater på internett, og det kan gjøres via NSG Avl (2020 er ikke klart enda, men åpnes i september). [Klikk her for å komme til egeninnmeldingsside hos NSG Avl.](#)
- Hvis dette ikke fungerer for deg kan du sende mail til webkårer Jan Hedenstad jahedens@online.no eller ringe 905 86 740 på kveldstid. Jan hjelper fortrolig med spørsmål om datateknisk, registreringer i Sauekontrollen m.m.
- Etterinnmelding fram til de organiserte kåringsssjøene er mulig, men vi ber om forståelse for at fristene for innmelding overholdes. Dette fordi det er mye arbeid med forberedelser, og utskrifter av kåringskjemaer til innmeldte lam kvelden før kåring.
- **Innmeldingsfrist for gårdskåring er satt til onsdag 16. september.**
  - Behov for gårdskåring vil bare bli vurdert ut fra eventuell dokumentert smittesituasjon hos dyra fra veterinær.
  - Andre behov for gårdskåring vil bli vurdert i hvert enkelt tilfelle, men bekvemmelighetshensyn vil ikke bli prioritert siden det tilbys et bra og trygt opplegg med tre offisielle kåringsssjø.
  - Gårdskåring vil kun bli gjennomført **mandag 12. oktober.**
  - Gjennomføringen vil bli organisert med to dommere på hvert sted.
  - En godkjent gårdskåring på ett gårdsbruk gjelder bare det godkjente gårdsbruket.
  - Ved innmelding må det oppgis antall værlam, slik at vi i god tid kan planlegge reiserute. Kåringsansvarlig og avlsansvarlig/webkårer behandler disse sakene.

VEST-AGDER SAU OG GEIT, AVLSUTVALGET

Kåringssteder 2020	Kåringsdag og oppstart	Innmeldingsfrist
Kvinesdal (omfatter Kvinesdal, Gyland, Lista, Midt-Agder og tilstøtende områder)	Lørdag 19. september kl. 10.00.	Onsdag 16. september.
Eiken (omfatter Eiken, Åseral og tilstøtende områder)	Tirsdag 29. september kl. 10.00.	Lørdag 26. september.
Sirdal og tilstøtende områder	Fredag 2. oktober kl. 10.00.	Tirsdag 29. september.
Gårdskåring	Kun mandag 12. oktober	Onsdag 16. september.

Hva må saueier gjøre?

- Melde inn kåringskandidatene til rett tid.
- Gi opplysninger om riktig nummer på værlammene. Alle andre opplysninger ligger i Sauekontrollen og i webkåringssystemet. Husk at rasekode må være riktig i forhold til lammet og slekta. Dobbeltsjekk om alt er registrert riktig i Sauekontrollen.
- Høstveker **må** være registrert i Sauekontrollen. Vær nøye! Slikt er ikke mulig å endre på kåringsdagen.
- Kåringskandidatene må være klare i egen binge når kåringssjået starter.
- Saueier må selv ta med grinder til binge. Hvis det stilles mer enn 7 lam, må det tas med grinder til dobbel binge.
- **Hensynet til smitterisiko er svært viktig!**
  - Alle dyr skal lastes av direkte fra henger til egen binge, og retur med mindre noen selges. Ved direkte salg på kåring skal de rett på tilhenger til kjøper.
  - Ta med egne bøtter til vann og litt for til dyra ved lang transport.
  - Kåringsarrangører/lokallag og kåringsansvarlig påser at dette skjer i henhold til Dyrehelseforskriften, og at pandemireglene etterleves.
  - Personlig smittevern omkring pandemien er viktig, og buskapseier anbefales å bruke munnbind under kåring i egen binge under fiksering av lam sammen med dommer.

VEST-AGDER SAU OG GEIT, AVLSUTVALGET

Egenerklæringsskjema er obligatorisk!

- Egenerklæringsskjema skal fylles ut av alle utstillere før mønstring, og ikke tidligere enn 7 dager før kåring. Dette finnes ved nettbasert egeninnmelding, men kan også skrives ut fra Kåring sau på NSG-webben. Web-kåring kan ikke skje uten at dette er gjennomført. [Klikk her for å finne egenerklæringsskjema.](#)
- Det er et krav fra NSG at egenerklæringsskjema oppbevares, og i Vest-Agder skjer det via NSG web-kårer.

Hva skal til for å kåre værlam?

- De som mønstrer værlam må være medlem i NSG, og dyra må være registrert i Sauekontrollen.
- Mor og far til værlammet må være registrert i Sauekontrollen, og far til lammet må være kåret. Alle raser må ha riktig rasekode.
- Værlam som blir mønstret må ha sine individmerker i begge ørene. Hvis ikke blir de avvist, med mindre de ved uhell er revet ut.
- **Krav til indeks på kåringsdagen (videreført fra 2019 av Avlsrådet):**
  - NKS O-indeks minst 115.
Dispensasjonsgrense 110. NKS på dispensasjon kan bare brukes til eget bruk, og ikke selges til andre.
  - Spæl O-indeks minst 110.
Dispensasjonsgrense 105.
  - Blæs O-indeks minst 70.
  - Kjøttkåring O-indeks minst 100.
  - Småraser vil kunne kåres på dispensasjon ved lavere O-indeks.

[Klikk her for å se alt fra NSG omkring kåring av værlam.](#)

VEST-AGDER SAU OG GEIT, AVLSUTVALGET

Informasjon om kjøp og salg av værer:

- Det er viktig å delta med egne dyr, besøke kåringene og delta i fellesskapet. Der finner du gode samtaler på trygg avstand om mulige kandidater til det beste grunnlaget for videre avl i din egen besetning.
- Risbiter og voksne værer mønstres ikke, men representanter fra værringene kan gi deg god informasjon om hvem som er til salgs.
- **Oppstilling på hvem som kan kontaktes i avlsbuskapene i Vest-Agder:**

Værring 114 Sirdal	Anders Tjørhom	906 39 997
Værring 120 Vest-Agder*	Odd-Terje Rosseland	908 82 909

* Vest-Agder omfatter Kvinesdal, Gyland, Flekkefjord, Eiken, Åseral og Midt-Agder

Kåringsbevis og kåringspriser:

- Kåringsbevis vil bli utdelt under kåring eller via mail til hver enkelt. Vær oppmerksom på at det også kan hentes ut av hver enkelt ved å logge inn på NSG Avl i etterkant.
- Kåringsavgift for 2020 beregnes etter antall kårede dyr. Prisen i Vest-Agder er fortsatt kr. 140,- pr. lam ekskl. mva.
- **Avlsutvalget vedtok 17. juni 2019 at prisen på gårdskåring er øket til kr. 2.000,- for oppmøte, pluss kåringsavgift på kr. 140,- pr. lam ekskl mva.** Dette er i prinsippet videreført til 2020, men vil bli vurdert skjønnsmessig i hvert enkelt tilfelle m.h.t. pandemien av kåringsansvarlig og avlsansvarlig/avlsutvalgsleder.

Sven Haughom (s)
Kåringsansvarlig
Leder i V-A Sau og Geit
Mobil: 913 41 907

Jan Hedenstad (s)
Avlsansvarlig og web-kårer
Leder i Avlsutvalget V-A Sau og Geit
Mobil: 905 86 740